

PROGRAM

WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej „Akademia Soward”
w Częstochowie

ROK SZKOLNY 2021-2022

Podstawy prawne regulujące istotę działań wychowawczo-profilaktycznych:

- ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego

Program jest realizowany i dostosowywany do wieku, wiedzy i poziomu zainteresowań uczniów. W szkole tworzymy ciepłą i bezpieczną atmosferę, budujemy wzajemne zaufanie, szczególną uwagę zwracamy na poczucie bezpieczeństwa wszystkich uczestników programu, dostosowujemy zadania do szkolnych możliwości wszystkich uczniów. W szkole zacieśniamy współpracę z rodzicami i z samorządem uczniowskim, motywujemy dzieci do aktywnego udziału w planowaniu działań szkoły, nawiązujemy współpracę z różnymi instytucjami, fundacjami, stowarzyszeniami, które wspierają w wykonywaniu zadań programu wychowawczo – profilaktycznego.

Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje:

- treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane na uczniów;
- treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

CELE OGÓLNE DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH:

- Kształtowanie jednostek twórczych, kreatywnych i zdolnych do sterowania własnym kształceniem zarówno w rzeczywistości szkolnej, jak i poza nią.
- Rozwijanie osobowych cech wychowanków oraz zdolności umożliwiających rozumienie przez nich otaczającego ich świata na drodze samorefleksji dotyczącej zasadności własnych zachowań.
- Rozwinięcie umiejętności komunikacyjnych, które umożliwią dialog z innymi.

CELE SZCZEGÓŁOWE ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Wskazują one wartości, pozytywne postawy, kompetencje oraz umiejętności niezbędne dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży w czterech sferach:

- fizycznej (rozwój biologiczny),
- psychicznej (rozwój poznawczy i emocjonalny),
- społecznej (rozwój społeczny)
- aksjologicznej (rozwój moralny).

Osiągnięcie dojrzałości w czterech sferach możliwe jest dzięki rozwojowi kompetencji osobistych i społecznych uczniów, ukierunkowanych na:

samoświadomość – budowanie akceptacji siebie, osiągnięcie spójności myślenia i działania łączonych z kształtowaniem poczucia autonomii, tworzenie pozytywnego obrazu tożsamości w wymiarze osobistym, społecznym i kulturowym.

sprawczość – wyznaczanie realnych celów i ich osiągnięcie dzięki własnej aktywności, pozytywne nastawienie do życia, motywacja do działania, kształtowanie umiejętności planowania i podejmowania decyzji oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, planowanie własnego rozwoju, rozwijanie poczucia celowości działania;

relacyjność – budowanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji z ludźmi, rozumienie uczuć innych, sposobów myślenia i działań umożliwiających osiągnięcie pożądaných społecznie celów, promowanie prospołecznych wartości, aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, w tym jego formach instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, włączanie się do działania na rzecz społeczności, promowanie pozytywnych wzorców osobowych, budowanie prospołecznych relacji.

otwartość – zdolność do sprawiedliwej, etycznej oceny i reagowania, umiejętność otwartego i jednoznacznego wyrażania swoich potrzeb, uczuć i opinii z zachowaniem szacunku do siebie oraz innych osób, kształtowanie postaw asertywnych, rozwijanie poczucia empatii, wrażliwości, szacunku dla odmienności;

kreatywność – kształtowanie twórczego podejścia do rozwiązywania problemów dzięki umiejętnościom: wyjścia poza schematyczność myślenia i działania, znajdowania nowych sposobów rozwiązywania problemów, odkrywania indywidualnych zdolności umożliwiających sprostanie wyzwaniom, także poprzez podejmowanie działań na rzecz twórczego rozwoju w formie współpracy z instytucjami kultury, rozwój aktywności fizycznej, rozwój sfery psychicznej, w tym duchowej, społecznej, aksjologicznej.

Model absolwenta

Absolwent jest:

aktywny: posiada zainteresowania, pasje jest twórczy, wykazuje się samodzielnością, ciekawy świata, korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę;

odpowiedzialny: umie samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje,

otwarty: potrafi uważnie słuchać, rozmawiać umie współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych;

optymistą: pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych;

tolerancyjny: szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka, świadomy swoich praw i praw innych ludzi: zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych.

OBSZARY PRACY WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEJ

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych

- zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych;
- kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów;
- przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych;
- przygotowanie do bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach oraz korzystania ze środków komunikacji;
- rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu i redukcja agresywnych zachowań- podstawy negocjacji i mediacji;
- zwiększenie wiedzy na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych .

Zdrowie-edukacja zdrowotna

- zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia w aspekcie fizycznym i psychicznym;
- podkreślanie znaczenia aktywności fizycznej po powrocie do szkoły z nauki zdalnej;

- udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla uczniów, którzy tego po czasie nauki zdalnej potrzebują;
- rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody;
- kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania;
- nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu, prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości;
- kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki;

Relacje -kształtowanie postaw społecznych

- kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji po powrocie z nauki zdalnej, stanowiącej podstawę współdziałania;
- wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat);
- rozwijanie samorządności;
- rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka;
- zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;
- kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.

Kultura – wartości, normy, wzory zachowań

- kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji, symboli i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji;

- rozwijanie przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność;
- kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji;
- przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań;
- rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności;
- rozwijanie umiejętności właściwego zachowania, uwrażliwianie na kwestie moralne.

HARMONOGRAM SZCZEGÓŁOWYCH DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH W ROKU SZKOLNYM 2020/2021

Strefa psychiczna: BEZPIECZEŃSTWO - profilaktyka zachowań ryzykownych		
Lp.	Treści i zadania	Formy i sposoby realizacji
1.	Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych. Kształtowanie właściwych zachowań w sytuacjach zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu.	1.Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi w szkole- regulaminy klasowe, sali gimnastycznej, pracowni komputerowej, zachowania podczas przerw w szkole i na boisku, w stołówce szkolnej i w świetlicy, podczas wyjść i wycieczek szkolnych. 2.Pełnienie dyżurów przez nauczycieli i pracownika szkoły przy wejściu głównym oraz na korytarzach, szatni i na boisku szkolnym. 3.Objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów wymagających

		wsparcia. 4.Spotkania z psychologiem, specjalistami z PPP. 5.Przeprowadzanie próbnej ewakuacji. 6.Pogadanki nt. bezpieczeństwa w szkole i poza nią. 7.Realizacja zaplanowanej tematyki na zajęciach z wychowawcą. 9.Monitorowanie zachowań uczniów w różnych sytuacjach (nauka zdalna) 10.Zapewnienie bezpieczeństwa i opieki uczniom podczas wyjść, wycieczek i imprez szkolnych. 11. Realizacja programu Twoje Dane Twoja Sprawa.
2.	Zwiększenie świadomości uczniów o korzyściach i zagrożeniach związanych z korzystaniem z Internetu i innych urządzeń technologicznych.	1.Zasady korzystania z telefonów komórkowych na terenie szkoły. 2. Udział w ogólnopolskiej kampanii “Dzień bezpiecznego Internetu”. 3. Zapoznanie z programem „Sieciaki”. 4. Treści wychowawcze podejmowanie podczas zajęć komputerowych. 5. Monitorowanie zachowań uczniów podczas pracy zdalnej.
3.	Utrwalanie wiedzy w zakresie bezpiecznego poruszania się w drodze do i ze szkoły.	1. Pogadanki na temat bezpiecznej drogi do szkoły. 2.Realizacja treści programowych na zajęciach z techniki i podczas zajęć z wychowawcą. 3.Udział w konkursach plastycznych i wiedzy (organizacja konkursu „Bezpieczna droga do szkoły”)
4.	Przeciwdziałanie agresji i innym niepożądanym formom zachowań wśród uczniów.	1.Monitorowanie zachowań uczniów. Rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami. 2.Warsztaty „Jak rozwiązywać konflikty?”. 3. Zajęcia z wychowawcą, pogadanki „Jak radze sobie ze stresem?”.

		4. Organizacja imprez klasowych. 5. Rejestr osób wchodzących do szkoły. 6. Stała współpraca z psychologiem szkolnym ucznia, nauczycieli i rodziców. 7. Zawieranie kontraktów oraz zajęcia z elementami programów profilaktycznych.
5.	Uświadamianie skutków zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych, szkodliwości działania nikotyny, e-papierosów, alkoholu, narkotyków i substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.	1. Zbieranie informacji (ankiety) dotyczących ryzykownych zachowań związanych z używkami. Sporządzenie diagnozy. 2. Realizacja treści profilaktycznych podczas zajęć z wychowawcą. 3. Przystąpienie do programów i projektów o tematyce uzależnień. 4. Pegagogizacja rodziców podczas zebrań klasowych.
Strefa fizyczna: ZDROWIE -edukacja zdrowotna		
1.	Zapewnienie opieki zdrowotnej	1. Doraźna pomoc zdrowotna. 2. Przesiewowe badania logopedyczne. 3. Prowadzenie warsztatów w zakresie pierwszej pomocy -program „Mały Ratownik“.
2.	Kształtowanie właściwych nawyków mających na celu podejmowanie zdrowego stylu życia.	1. Realizacja treści programowych w klasach I-VIII podczas lekcji, zajęć z wychowawcą oraz WDŻ: pogadanki dotyczące zdrowia i higieny osobistej. 2. Korygowanie wad postawy i wymowy poprzez logoterapię, zajęcia sportowe. 3. Dostosowanie wysokości ławek i krzeseł do wzrostu uczniów, systematyczne wietrzenie sal lekcyjnych.

		4. Udział w konkursach o tematyce prozdrowotnej. 5. Pogadanki na temat: „Jak i dlaczego należy dbać o higienę osobistą“ oraz „Dbam o czystość w toalecie szkolnej“. 5. Udział w programie: „Owoce i warzywa w szkole“ i „Mleko w szkole“. 6. Wspólne spożywanie drugiego śniadania. Realizacja programu „Śniadanie daje moc“.
3.	Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacji zwycięstwa i porażki.	1. Zajęcia z wychowawcą na temat zachowań asertywnych, sposobów radzenia sobie ze stresem, właściwych wzorców. 2. Przekazanie wiedzy na temat stylów uczenia się i motywacji do nauki. 3. Udział w zawodach sportowych. 4. Prezentacja różnych zawodów podczas zajęć z doradztwa zawodowego. 5. Udział w zajęciach pozalekcyjnych, rewalidacyjnych.
4.	Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	1. Zajęcia z wychowawcą- pogadanki. 2. Realizacja treści programowych z zakresu biologii, wychowania fizycznego. 3. Pogadanka „Jak dbam o swoje ciało?“. 4. Zajęcia pozalekcyjne sportowe. 5. Udział w zawodach sportowych. 6. Pogadanki na temat zaburzeń w prawidłowym odżywianiu się: bulimia, nadwaga, anoreksja.
5.	Doskonalenie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody.	1. Udział w akcjach: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi. 2. Zbiórka surowców wtórnych. 3. Udział w konkursach plastyczno- technicznych o charakterze przyrodniczym. 4. Edukacja ekologiczna na lekcjach przyrody.

Sfera społeczna : RELACJE - kształtowanie postaw społecznych		
1.	Rozwijanie zachowań asertywnych i empatycznych.	1.Warsztaty „Uczymy się rozwiązywać konflikty“. 2.Realizacja tematyki zajęć z wychowawcą, prowadzonych metodami aktywnymi. 3.Dyskusje na temat kultury zachowania wobec rówieśników i osób dorosłych. 4.Organizacja i udział w akcjach charytatywnych. 5.Organizowanie pomocy koleżeńskiej. 6.Zajęcia warsztatowe z psychologiem szkolnym. 7.Pedagogizacja rodziców.
2.	Umożliwienie przynależności do konstruktywnej grupy rówieśniczej, rozwijanie samorządności.	1.Wybór Samorządu Uczniowskiego podejmowanie działań na rzecz uczniów i szkoły. 3.Dbanie o estetykę sal lekcyjnych, wyglądu szkoły i jej otoczenia. 4.Udział w zajęciach pozalekcyjnych, wyjściach i wycieczkach klasowych, w rajdzie szkolnym. 5. Udział w projektach edukacyjnych.
3.	Wzmacnianie więzi emocjonalnej z rodziną, integracja działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły i rodziców.	1.Udział rodziców w uroczystościach szkolnych, klasowych, wyjściach i wycieczkach i w imprezach środowiskowych. 2.Organizowanie imprez: pasowanie na ucznia, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Pluszowego Misia, festiwal szkolny, rajd szkolny. 3.Zebrania z rodzicami, konsultacje i rozmowy indywidualne. 4.Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych poprzez konsultacje z psychologiem i specjalistami PPP. 5.Współpraca nauczycieli uczących ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych z rodzicami.
4.	Kształtowanie umiejętności	1.Zapoznanie z regulaminami szkolnymi, zasadami BHP oraz zasadami

	przestrzegania obowiązujących zasad i reguł.	współzycia w szkole. 2. Tworzenie klasowych kodeksów zachowania. 3. Stosowanie systemu kar i nagród. 4. Zapoznanie uczniów z Konwencją o Prawach Dziecka.
5.	Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania siebie i innych ludzi.	1. Stosowanie samooceny ucznia. 2. Bieżące ocenianie w różnych sytuacjach szkolnych, wskazywanie właściwych i niewłaściwych form zachowania.
Sfera społeczna: KULTURA – wartości, normy, wzory zachowań		
1.	Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze.	1. Udział w uroczystościach szkolnych, państwowych, 2. Wyjścia do teatru, kina, muzeum i galerii. 3. Organizowanie imprez klasowych. 4. Realizowanie treści wychowawczych podczas zajęć z wychowawcą. 5. Współpraca z rodzicami.
2.	Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania i tradycji.	1. Realizacja treści programowych na lekcjach j. angielskiego, hiszpańskiego i niemieckiego. 2. Poznanie kultury krajów UE. 3. Organizacja Dnia Języków Obcych, Dnia św. Patryka 5. Współpraca nauczycieli z rodzicami dziecka z orzeczeniem o kształceniu specjalnym. 6. Włączanie uczniów z orzeczeniem do współpracy rówieśniczej poprzez wspólne działania.
3.	Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich.	1. Udział w uroczystościach, apelach, wieczornicach z okazji rocznic ważnych świąt narodowych. 2. Organizowanie wycieczek o charakterze patriotycznym.

4.	Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.	1.Promocja talentów i zainteresowań. Prezentacja osiągnięć na forum szkoły. 2.Udział w zajęciach pozalekcyjnych. 3.Udział w konkursach czytelniczych. 4.Zachecanie do udziału w konkursach przedmiotowych. 5.Organizacja wycieczek klasowych.
----	---	---

Ewaluacja programu

Nauczyciele, rodzice i sami uczniowie jako aktywni uczestnicy Programu Wychowawczo-Profilaktycznego mogą być jego ewaluatorami. W drodze obserwacji, odpowiedzi na ankiety, poprzez zastosowanie różnych technik socjometrycznych, oceniają, czy droga do osiągnięcia celu jest właściwa czy nie. Jeżeli podjęte działania będą przynosić zadawalające efekty, to będą kontynuowane. Jeżeli nie przyniosą oczekiwanych rezultatów, zostaną zmodyfikowane stosownie do potrzeb społecznych.

Program został uchwalony przez Radę Pedagogiczną uchwałą nr 13/2021 dnia 14 września 2021r.